

Maktlistan Energi 2024



| Energimarknaden.

Dagens
industri

POLITIKEN LEVERERAR MEN MÅNGA VILL HA TEMPOÖKNING

Efter några år då näringslivet hållit i takt pinnen så har regeringen under det senaste året börjat leverera och sätta upp ramarna för energiomställningen. Från flera håll hörs dock invändningar om att det behövs fler initiativ och ett högre reformtempo.

Den 29 maj röstade riksdagen ja till regeringens förslag om två nya mål för Sveriges elsystem; ett planeringsmål och ett leveranssäkerhetsmål.

Planeringsmålet innebär att elsystemet ska ge förutsättningar för att leverera den el som behövs för en ökad elektrifiering och för att göra den gröna omställningen möjlig. Målet ska underlätta i planeringen för att kunna möta ett elbehov om minst 300 TWh år 2045.

Leveranssäkerhetsmålet innebär att det svenska elsystemet ska ha förmågan att leverera el där efterfrågan finns, i rätt tid och i tillräcklig mängd, i den utsträckning det är samhällsekonomiskt effektivt. Svenska kraftnät ska ansvara för regelbundna uppföljningar av målet.

Riksdagen sa samma dag också ja till regeringens förslag om en tydligare process för tillståndsprövning av elnät. Förslaget innebär ändringar i miljöbalken och ellagen.

När dessa förslag röstats igenom i riksdagen plus att det tidigare fattats beslut om ett mål om ett 100 procent fossilfritt energisystem så måste man säga att regeringen nu har levererat ramar och konturerna av en spelplan för hur elektrifieringen och energiomställningen ska gå till.

Lägg därtill att regeringen under året tagit fram flera förslag och startat flera utredningar för att bana vägen för ny kärnkraft.

Från energibranschen och övriga näringslivet hörs dock inte bara applåder. Många efterlyser fler åtgärder och förslag för att få ny produktion på plats även på lite kortare sikt. En allmän åsikt är att reformtempot för mer förutsägbara och kortare tillståndprocesser behöver öka liksom att det behöver fattas beslut kring de ansökningar för havsbaserade vindkraftsprojekt som hamnat på hög på regeringens bord.

Landets kommuner fortsätter i hög grad att säga nej till vindkraft. Under 2023 stoppade kommunerna 66 procent av de aktuella vindkraftverken på land, visar en ny rapport från Svensk Vindenergi. Vetot stoppade mest vindkraft i södra delen av landet, där elen just nu behövs mest.

Krav har också ställts på att regeringen måste göra verklighet av förslagen i incitamentsutredningen så att

områden och kommuner kan kompenseras för att de upplåter sin mark till kraftproduktion.

Hård kritik har också riktats mot att regeringen ännu saknar konkreta förslag i sin klimatpolitik. För stora förhoppningar läggs på framtida kärnkraftssatsningar och på utredningar som ännu inte har presenterat några förslag.

Klimatpolitiska rådets rapport från i våras innehåller en analys av regeringens klimathandlingsplan från december 2023. Rådet konstaterar att den inte innehåller tillräckligt med åtgärder för att klimatmålen ska nås.

Satsningen på det gröna stålet i norr har under flera år varit ett flaggskepp för Sverige internationellt. Under det senaste året har vi fått en inhemsk debatt kring projektens påverkan på energisystemet och den nordiska elmarknaden samt om det verkligen är samhällsekonomiskt rimliga satsningar.

Även om många frågor återstår att lösa och diskutera kring elektrifieringen och klimatmålen så är i alla fall politiken nu med i matchen. En spännande fortsättning följer det kommande året.

Tillvägagångssättet för att få fram årets maktlista är att vi använt oss av en referensgrupp. Gruppen har bestått av tio personer med olika erfarenheter och ingångar i energibranschen. Dessa har funderat och därefter avlagt sina röster på vilka de tycker är de mäktigaste personerna i Energisverige just nu.

Kriterierna för att hamna på listan är enligt följande:

- Formell position
- Inflytande över debatten
- Åstadkommen påverkan på energisektorns utveckling och investeringar.

Precis som tidigare år vill vi påpeka att vi gör denna lista helt utan anspråk på att göra en vetenskaplig studie.

Av Magnus Stattin



BUSCH TAR ÖVER TRONEN

Energi- och näringsminister Ebba Busch är mäktigast i Energisverige 2024. Som högsta ansvarig för utformningen av energipolitiken och den nya inriktning den fått genom bland annat ett planeringsmål och ett leveranssäkerhetsmål tar hon nu över tronen från Vattenfalls vd Anna Borg.

Det var i valrörelsen 2018 som Ebba Busch gjorde sitt intåg på allvar i energidebatten när KD lyfte, den då helt döda frågan, om att investera i ny kärnkraft i Sverige. Under åren som gått har fler partier hakat på och det är inte fel att säga att målet att få till stånd nya kärnkraftsreaktorer i Sverige är en av de allra viktigaste sammanbindande länkarna i Tidö-samarbetet.

Den första tiden som energi- och näringsminister gick mycket tid åt till att hantera flera olika elstöd och parera frågor kring löftesbrott om när utbetalningarna skulle ske. Ebba Busch fick mycket kritik för det vindkraftsovänliga utspelet före valet om "stålskogar som tvingas på svenskarna". Denna retorik har tonats ner. Ebba Busch har erkänt vindkraftens betydelse samtidigt som "fysikens lagar" blivit den nya parollen när regeringens arbete kring energifrågor ska förklaras.

Ju längre tiden gått har Ebba Busch gett kritikerna svar på tal genom framgångar under svenska EU-ordförandeskapet 2023 och därefter beslut om lagstiftningsförslag kring nya villkor för kärnkraft, tillståndsfrågor och havsbaserad vindkraft. Under våren har dessutom den energipolitiska inriktningspropositionen lagts fram och därefter även klubbats i riksdagen. Med planeringsmål och ett leveranssäkerhetsmål på plats tillsammans med inriktningen på ett 100 procent fossilfritt elsystem till år 2040 har regeringen lagt en grund. Näringslivet vill gärna se att regeringen gör mycket mer och i snabbare takt. I det arbete som nu väntar har Ebba Busch det yttersta ansvaret i regeringen. Det gör henne till mäktigast i Energisverige just nu.

VI GJORDE MAKTLISTAN Referensgruppen för maktlistan består av följande personer:

Lina Håkansdotter, Chief Sustainability & Corporate Affairs Officer, H2 Green Steel. Sara Kimell, Head of Division Energy, Rejlers. Henrik Bergström, samhällspolitisk chef, Ellevio. Anja Alemdar, Director Public & Regulatory Affairs, Vattenfall. Henrik Tegnér, strategi- och hållbarhetschef, AFRY. Jens Björn, Senior Public Affairs Manager, Fortum. Charlotte Lindevall, kommunikationschef, Hitachi Energy. Anna Lejestränd, enhetschef kommunikation, Energiföretagen. Christian Sjöström, partneransvarig, Dagens industri. Magnus Stattin, nyhetschef, Dagens industris nyhetstjänster. Ansvarig utgivare: Peter Fellman.

**2 | ANNA BORG**

VD VATTENFALL

Vattenfall under Anna Borgs ledning står starkt trots ett år med lägre elpriser, lågkonjunktur och höga räntor. Har skickligt lyckats hantera de skarpa skrivningarna i Tidöavtalet om styrningen av Vattenfall och håller nu i takt pinnen kring investeringar av ny kärnkraft i Sverige genom Ringhals-projektet och budskapet kring riskdelning med staten.

**3 | LOTTA MEDELIUS-BREDHE**

GENERALDIREKTÖR SVENSKA KRAFTNÄT

Leder Svenska kraftnät som har en central roll både vad gäller möjliggörandet av elektrifieringen och ett robust och fungerande elsystem. Svk fortsätter växa och etablerar sig på fler platser i landet. Lotta Medelius-Bredhe är en tung röst i energidebatten men delar också med sig av medieutrymmet till flera av sina medarbetare.

**4 | MAJA LUNDBÄCK**

POLITISK SAKKUNNIG

Är arkitekten bakom den energipolitiska inriktningspropositionen och den som fått Ebba Busch att tala om "fysikens lagar". Har tidigare jobbat bland annat på Strålsäkerhetsmyndigheten, Svenska kraftnät, ENTSO-E och Uniper.

**5 | ROMINA POURMOKHTARI**

KLIMAT- OCH MILJÖMINISTER

Ständigt i händelsernas centrum. Har fått både beröm för en mer sansad klimatpolitik som är anpassad till EU-målen och utskäld för att skrota tidigare uppsatta svenska klimatmål utan att ta fram några nya konkreta förslag.

**6 | ÅSA PETERSSON**

VD ENERGIFÖRETAGEN SVERIGE

Energibranschens främsta röst utåt i debatten som tar allt mer plats. Tar fasta på och driver de viktigaste frågorna för branschen framåt. Samtidigt har Energiföretagen tagit på sig en viktig pedagogisk roll mot allmänheten att förklara hur energisystemet och energimarknaderna fungerar.

**7 | HENRIK HENRIKSSON**

VD H2 GREEN STEEL

Den tidigare Scania- vd:n har upplevt ett stormigt år där projektet att starta upp tillverkning av grönt stål i Boden har ifrågasatts från vissa håll och där företaget stött på problem med att få tillräckligt med tilldelning av effekt. Är samtidigt en aktiv röst i debatten och driver projektet vidare i god fart.

**8 | JAN MOSTRÖM**

VD LKAB

Är en tung röst i debatten kring elektrifieringen. LKAB:s satsning går vidare trots att den ifrågasatts under det senaste året. Varje gång LKAB presenterar nya prognoser för hur mycket el som går åt till företagets omställning så påverkar det både utformningen av och planeringen för det framtida svenska elsystemet.

**9 | JOHAN LINDEHAG**

VD ELLEVIO

Leder Sveriges största elnätsföretag och är aktiv i debatten kring elektrifieringen, tillståndsprocesser och elnätsreglering. Företaget är nu även en tung spelare inom energilagring och har inlett strategiska samarbeten kring anslutning av framtida havsbaserad vindkraft. Med pensionskapital i kassan siktar företaget på att växa genom förvärv.

**10 | HARALD MIX**

MANAGING PARTNER ALTOR OCH ÄGARE AV VARGAS

Riskkapitalist som ser de affärsmässiga möjligheterna med klimatomställningen och som vågar satsa. Tillsammans med Carl-Erik Lagercrantz har han genom investeringsbolaget Vargas varit med och startat upp bland annat Northvolt och H2 Green Steel. Har under året även gett sig in på en värmepumpssatsning i Europa genom det nystartade bolaget Aira.

**11 | MARTIN LUNDSTEDT**

VD VOLVOKONCERNEN

Företrädare en av de tyngsta spelarna i elektrifieringen och en viktig röst från industrin i energidebatten. Marknaden för ellastbilar blir allt större och Volvokoncernen är en av de främsta aktörerna.

**12 | DESIRÉE COMSTEDT**

CHEF FÖR NY KÄRNKRAFT VATTENFALL

Är ansiktet utåt i debatten och leder Vattenfalls arbete med ny kärnkraft där det första steget är att bygga nya reaktorer vid Ringhals. Utgångspunkten för Vattenfalls fortsatta arbete, oavsett reaktortyp, är att det ska vara möjligt att ha en ny reaktor i drift tidigast under första halvan av 2030-talet.

**13 | PETER CARLSSON**

VD NORTHVOLT

Batteritillverkaren fortsätter att expandera med nya fabriker. Samtidigt har det under året hackat i maskineriet när leveranserna från fabriken i Skellefteå inte riktigt löper på som beräknat. Men visionen och storskaligheten i projektet går inte att förringa. Med tunga meriter från Ericsson och Tesla i botten visar Peter Carlsson att det går att göra verklighet av storslagna drömmar och skapa affärer kring cirkulärt tänkande och klimatomställningen.

**14 | ULRIKA HESLOW**

GENERALDIREKTÖR ENERGIMARKNADSINSPEKTIONEN

Leder en myndighet som tillsammans med Svenska kraftnät har en nyckelroll kring lagstiftning och tillståndsgivning för att möjliggöra energiomställningen och elektrifieringen. Bland myndighetens viktigaste uppdrag är att korta ledtiderna för tillståndsprocesser.

**15 | MARTIN LINDQVIST**

VD SSAB OCH ORDFÖRANDE SKGS

Avgående vd för Sveriges största utsläppare SSAB. Har haft en central roll i företagets kursändring mot att tillverka fossilfritt stål och bli en av landets största elslukare. Kommer fortsätta vara ett viktigt namn i energidebatten då han sedan december förra året också är ordförande för basindustrins elsamarbete SKGS.

**16 | EMMA WIESNER**

EUROPAPARLAMENTARIKER

Med en gedigen kunskapsbas från energibranschen i botten är Centerpartiets Emma Wiesner Sveriges tyngsta röst i energifrågor i Europaparlamentet. Som förhandlare för liberala gruppen var hon bland annat delaktig i kompromissen om kraftigt höjda ambitionshöjningar i utsläppshandelssystemet ETS. Nu gör hon sig redo för en ny mandatperiod.

**17 | CARL BERGLÖF**

NATIONELL SAMORDNARE FÖR NY KÄRNKRAFT

Med en diger meritlista inom kärnkraft, där han de senaste åren varit Energiföretagens expert inom området, har han nu en nyckelroll i Energisverige. Ska samordna och underlätta för alla intressenter som vill bygga ny kärnkraft.

**18 | ANNIKA VIKLUND**

VD VATTENFALL ELDISTRIBUTION

En av den svenska energibranschens och näringslivets mest profilerade ledare. Har högsta ansvar för Vattenfalls elnätsverksamhet. Som stor elnätsägare, inte minst i norra Sverige, får företaget en nyckelroll när företagen i den gröna industrialiseringen ska förverkliga sina projekt.

**19 | DANIEL BADMAN**

VD SVENSK VINDENERGI

Mycket aktiv i debatten det senaste året. Trots fortsatt utbyggnad och att den landbaserade vindkraften i Sverige på många sätt är en framgångssaga har branschens företrädare de senaste åren fått kämpa i motvind i en alltmer polariserad debatt kring energislagen.

**20 | BO DICZFALUSY**

SÄRSKILD UTREDARE

Energimestor med lång erfarenhet från bland annat näringsdepartementet och energikommissionen. Leder nu en viktig utredning om elmarknadens utformning och ska där bland annat samordna arbetet med utredningen om finansiering och riskdelning vid investeringar i nya kärnkraftsreaktorer.

Kommande energievent från Dagens industri:

Di Energi

26 november, Grand Hôtel Stockholm

di.se/energi

Systemet, strategierna, spelreglerna!

På Di Energi samlas energisektorns hela ekosystem för att dela idéerna som kommer att forma det framtida energisystemet. Med hjälp av makthavare, innovatörer och experter presenteras och diskuteras nyheter, strategier och spelregler från scenen – och under pauserna ges du möjlighet att skapa ett nätverk på allra högsta nivå. Välkommen!